

1) De motor

Naast het gewone onderhoud dat bij de motor hoort, zoals olie verversen, filters checken en vernieuwen, is het voor de winterperiode, waarin vorst te verwachten valt, het allerbelangrijkst om deze dus vorstbestendig te maken. Denk daar niet te licht over, je kunt forse schade oplopen aan de motor als je dit niet doet.

Eerst moet je weten of je een open of gesloten koelwatersysteem hebt. Bij een gesloten systeem is het koelsysteem gevuld met koelvloeistof. Daar kan niet veel mee misgaan. Bij een open koelsysteem wordt er water van buitenaf aangezogen om de motor te koelen. Hier is het wel zaak om de motor goed winterklaar te maken. Er mag geen water in het systeem blijven staan.

- Sluit de afsluiter van de waterinlaat.
- Draai de wierfilter open.
- Laat de motor draaien terwijl je rustig antivries in de wierfilter giet.
- Zet de motor uit als er antivries achter uit de uitlaat van het koelwatersysteem komt. (Vang dit wel op met een emmertje, antivries is zeer slecht voor het milieu)
- Zet de afsluiters dicht. Draai de afsluiter van de inlaat een keer open en dicht, zodat er antivries in de kogel/afsluiter komt.

2) De techniek, gas/elektra aan boord:

- Koppel de eventuele gasflessen aan boord af en sla de flessen thuis op, liefst op een droge plek met ventilatie. Controleer de gaslangen en koppelingen en vervang deze op tijd. (Vervang slangen minimaal om de 3 jaar).
- Als een accu ontlad, verandert de elektrolyt in water, wat dus kan bevriezen. Het is dan ook aan te raden om je accu's vol geladen te houden. Deze dus af en toe aan de lader zetten is verstandig. Als je de accu's makkelijk van boord kunt halen, kun je ze op een droge (vorstvrije) plek opslaan. Ook daar af en toe opladen is raadzaam. Controleer ook of de accu's bijgevoerd moeten worden (met gedestilleerd water).
- Haal, voor zover dat kan, elektrische apparatuur van boord en sla het thuis, op een droge en warme plek, op. Spuit aan boord open verbindingen en contactpunten in met vochtwerende spray tegen corrosie.
- Besteed aandacht aan draaiende delen, zoals stuurkolom, lieren etc. Zorg dat tandwielen e.d. ingevet zijn.
- Verwijder water uit de bilge en maak deze schoon. Ook de gasbun goed schoon- en droogmaken.

3) Toilet en drinkwatervoorziening:

- Gebruik voor alle watersystemen aan boord een NIET GIFTIGE antivries. Gebruik dus NIET de giftige variant die vaak bij auto's wordt gebruikt. Je vindt de goede soort bij de watersportwinkel.
- Je toilet enkel droogpompen is niet voldoende. Er kan water blijven staan in bochtjes en richeltjes. Koppel de slang van de waterinlaat los (sluit natuurlijk wel de afsluiter) en hang deze in een reservoir van antivries. Pomp deze door het toilet heen en sluit vervolgens de afsluiter naar buiten toe.
- Laat al het water uit de drinkwatertank lopen. Haal eventueel het laatste restwater er handmatig met een spons uit via het inspectie gat, direct een goed moment om de tank te reinigen. Zorg ervoor dat in de slangen en waterpompen geen water blijft staan.
- Tap een eventuele boiler goed af. Haal bij een elektrische boiler eerst de stroom eraf.
- Laat alle afsluiters aan boord vollopen met antivries. Giet antivries in het aanvoerpunt/slang, open en sluit de afsluiter een keer zodat er antivries in de kogel blijft staan.
- Als je boot op de kant staat, sluit dan de afsluiters (water eruit laten lopen eerst). Er komt kou en vocht binnen via openstaande afsluiters. De afsluiters smeren voor de winter is verstandig tegen corrosie. (Via de huiddoorvoer)

4) Romp en dek:

- Maak de romp en het dek goed schoon. Vuil kan zich in de winter vastzetten.
- Het loont om het polyester in de was te zetten voor de winter ter bescherming. Boen de was pas in het voorjaar uit.
- Werk plekje bij. Dus waar verf af is behandelen voor de winter.
- Vet rubbers van luiken, ramen e.d. in.
- Gebruik een afdekzeil als het mogelijk is. Water kan in kleine hoekjes en scheurtjes blijven staan en kan door bevroering schade aanbrengen aan je dek.
- Zet interne luiken en bakskisten open voor ventilatie. Dit helpt schimmel te voorkomen.

5) Tuigage:

- Haal zeilen en lopend want van het schip en sla het thuis droog op.
- Smeer eventueel rolsystemen van de rolfook of rolgrootzeil.

- Controleer de verstaging, zitten er braampjes aan, knikken e.d. Zijn alle borgpennen nog aanwezig en in goede staat?
- Maak blokken en schijven schoon.

6) De uitrusting/in de boot:

- Haal kussens van boord, of zet ze rechtop om schimmel tegen te gaan.
- Maak de boot goed schoon, alle eten en bederfelijke waar eruit. Ook flessen en blikjes, deze kunnen bevriezen.
- Haal gewoon alles van boord dat te lijden kan hebben van vocht en kou en sla het thuis op.
- Haal kleding en reddingsvesten van boord. Check de reddingsvesten op onderhoud.
- Check de brandblussers en laat ze op tijd keuren.
- Plaats vochtvreters in de verschillende ruimtes.